

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

593

Vragen van het lid **Van der Ham** (D66) aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *barrières voor studeren in het buitenland*. (Ingezonden 13 oktober 2009)

- 1
Wanneer kan het aangekondigde wetsvoorstel worden verwacht ter wijziging van de 3 uit 6-woonplaatsvereiste voor het meenemen van studiefinanciering naar een opleiding in het buitenland zoals toegezegd in antwoord op mijn eerdere Kamervragen?¹
- 2
Wat is uw reactie op de uitspraak van de Europese Commissie dat deze vereiste in strijd is met Europese regelgeving voor het vrije verkeer van werknemers? Wat is uw antwoord aan de Europese Commissie?
- 3
Bent u bekend met het onderzoek van Stichting NEWS naar studenten die een gehele master in het buitenland willen volgen? Wat is uw reactie op de conclusie van dit onderzoek dat de begeleiding van studenten tekortschiet? Hoe wilt u dat verbeteren?
- 4
Wat is uw reactie op de conclusie van het onderzoek van Stichting NEWS

dat de kosten voor studeren in het buitenland nog altijd te hoog zijn en de beursmogelijkheden beperkt? Wat gaat u daaraan doen?

¹ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2008–2009, nr. 3561.

Antwoord

Antwoord van minister **Plasterk** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 6 november 2009)

- 1
Zoals ik bij de beantwoording van uw eerdere vragen heb aangegeven is de situatie dat de 3 uit 6-regel een belemmering vormt voor het gebruiken van studiefinanciering voor een wetenschappelijke masteropleiding in het buitenland, nadat de student al een bacheloropleiding in het buitenland heeft gevolgd, van meet af aan niet de bedoeling geweest. Ik heb daarom, vooruitlopend op het wetsvoorstel dat een en ander zal verduidelijken, de IB-Groep gevraagd de wet ook nu al zo toe te passen als zij initieel bedoeld is. Verduidelijking van de wet blijft nodig, maar heeft minder prioriteit nu het materiële effect ervan al is bereikt. Omdat het slechts een marginale wijziging betreft ligt het niet voor de hand hiervoor een zelfstandig wetsvoorstel te maken. Ik zal dit onderwerp daarom laten meelopen in het

eerstvolgende wetstraject dat zich daartoe leent.

- 2
Allereerst wil ik, om verwarring te voorkomen, opmerken dat hetgeen de Europese Commissie vindt van de 3 uit 6-regel geenszins verband houdt met de onbedoelde situatie geschetst bij de eerste vraag. Het betreft twee verschillende uitwerkingen van de 3 uit 6-regel die elk hun eigen problematiek kennen. De Europese Commissie acht het 3 uit 6-woonplaatsvereiste in strijd met het Gemeenschapsrecht inzake het vrije verkeer van werknemers als het wordt toegepast op migrerende werknemers en hun gezinsleden. Volgens de Commissie werkt de regel (indirect) discriminerend omdat een dergelijke voorwaarde makkelijker kan worden vervuld door nationale onderdanen dan door migrerende werknemers en hun gezinsleden. Ik ben echter van mening dat het woonplaatsvereiste niet strijdig is met het Gemeenschapsrecht zolang het onverkort op studenten van alle nationaliteiten wordt toegepast, dus ook op Nederlandse studenten. Voorzover het woonplaatsvereiste indirect discriminerend werkt, kent het bovendien een goede rechtvaardiging: het beheersbaar houden van de kosten van het Nederlandse studiefinancieringsstelsel en het tot

stand brengen van een billijke verdeling binnen de Europese Unie van de kosten voor internationaal mobiele studenten. Het is immers niet denkbeeldig dat studiefinancieringstoerisme wordt uitgelokt door de mogelijkheid om, gedurende een kortstondig verblijf in Nederland, aanspraak te verwerven op Nederlandse studiefinanciering om vervolgens met deze studiefinanciering een opleiding in het eigen land of elders te volgen. De lasten voor Nederland zullen hiermee onevenredig hoog worden en het meegeven van studiefinanciering voor een opleiding in het buitenland zal niet langer financieel houdbaar zijn.

3

Ja, ik ken het onderzoek. In het Algemeen Overleg van 29 oktober jl. is met de aanwezige leden van de Vaste Kamercommissie voor OCW hierover uitgebreid gesproken. Voor de uitkomsten van dat gesprek verwijs ik u naar het verslag. Daarin heb ik toegezegd uw Kamer een brief over dit onderwerp te sturen.

4

Zie het antwoord op vraag 3.